

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/46/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3516209820
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3516209820.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a sudkýň JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu T., zastúpeného R., proti žalovanému C., o zaplatenie 669,20 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 24. júla 2018, č. k. 5Csp/78/2016-40, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom zo dňa 24. júla 2018, č. k. 5Csp/78/2016-40 súd prvej inštancie uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 464,71 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 464,71 eur od 27.04.2006 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšnej časti žalobu, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 669,20 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 669,20 eur od 27.04.2006 do zaplatenia a náhrady trov konania pozostávajúcich zo súdneho poplatku vo výške 40,00 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 160,06 eur, zamietol. Určil, že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXX zo dňa 17.02.2006, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným, uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru v bode 13, v znení: „Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedená v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou“ je neprijateľná. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 38,85% proti žalovanému. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že v danom prípade Zmluvou o úvere bol poskytnutý žalovanému úver v sume 464,71 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť žalobcovi spolu s dohodnutým poplatkom vo výške 204,47 eur. Nakoľko žalovaný doposiaľ žalobcovi poskytnuté peňažné prostriedky neuhradil, súd považoval za dôvodné žalobe v časti o zaplatenie sumy 464,71 eur vyhovieť. Pokiaľ ide o poplatok vo výške 204,47 eur, tento súd žalobcovi nepriznal a v tejto časti považoval žalobu za nedôvodnú. K zneniu podmienky, uvedenej vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru v bode 13 uvádza, že žalovaný nemohol platne uznať dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške (v texte zmluvnej podmienky nie je uvedená ani suma, preto prípadne takéto uznanie nemôže byť platné). Právny úkon - dohoda o uznaní dlhu, dosiahnutý nekalou praktikou svojim obsahom obchádza zákon, odporuje predpisom na ochranu spotrebiteľa a je v rozpore s dobrými mravmi, preto je podľa § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatný (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 26.03.2014, sp. zn. 5Co/296/2013). Čo sa týka poplatku, ktorý v zmluve bol žalobcom vyčíslený v sume 204,47 eur (6.160,00 Sk), a to za úver vo výške 464,71 eur predstavujúci úrok aj prípadné náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o

úvere, a to na tzv. „všetku administratívu s tým spojenú“ ide ustanovenie, ktoré nešpecifikujúce ani konkrétnu výšku úroku, ani konkrétne prípadné administratívne činnosti, za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy (prítom banky požadujú 1 až 2 % poplatok za spracovanie úveru). Podľa názoru súdu poplatok je neúmerne vysoký, nedôvodný, nešpecifikujúci, za čo všetko bol od spotrebiteľa požadovaný. Je nutné uviesť aj to, že bol súčasťou formulárových Všeobecných podmienok poskytnutia úveru a v konaní nebolo preukázané, aby žalovaný ako spotrebiteľ bol s ním oboznámený. Je potrebné zdôrazniť aj tú skutočnosť, že takto formulovaná podmienka uvádzaná ako poplatok je rôzna pri zmluvách, lebo sa odvíja od výšky poskytnutého úveru. Teda, čo sa týka nákladov na administratívne výdavky, tieto nemôžu zodpovedať realite, lebo by mali byť aj pri rôznych výškach úveru stále rovnaké. Súd preto považoval uvedenú podmienku za neprijateľnú zmluvnú podmienku, lebo tento poplatok nebol jednak určitý, jasný, zrozumiteľný a navyše neposkytoval žalovanému skutočné protiplnenie. Je tiež potrebné zdôrazniť aj to, že Všeobecné podmienky poskytnutia úveru sa nachádzajú na zadnej strane Zmluvy o úvere zo dňa 17.02.2006, ktoré však nie sú žalovaným ako dlžníkom podpísané. Takáto všeobecná podmienka poskytnutia úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, žalovaný si ju osobitne nevyjednal, prítom splynula s ostatnými všeobecnými podmienkami a vyvolala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. Podľa názoru súdu je v nej skrytý zámer žalobcu úmyselne získať peňažné plnenie neadekvátne poskytnutému úveru, lebo bolo požadované aj v neprímerane vysokej výške. Nakoľko súd žalobu v časti uplatneného nároku, a to poplatku za poskytnutý úver zamietol ako nedôvodnú, nepriznal žalobcovi ani úroky z omeškania v zamietajúcej časti. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2 C.s.p.

2. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výrokov o zamietnutí žaloby vo zvyšku a určení neprijateľnej podmienky podal žalobca včas odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietal vady uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ Civilného sporového poriadku. Žalobca je toho názoru, že úrok nie je odplatom pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ale je odplatom, ktorá sa platí pri užívaní alebo v súvislosti s vrátením peňažných prostriedkov. V prípade úroku ide o plnenie, ktoré je dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy, ale nie je spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov z dôvodu, že je spojené s užívaním a vrátením peňažných prostriedkov a úrok nie je ani vyžadovaný pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ale až po poskytnutí peňažných prostriedkov. K poplatku uviedol odkaz na § 1 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. s tým, že je zrejme, že slovenské právo a slovenský zákonodarca poplatok za spracovanie zmluvy nielenže pripúšťa, ale aj výslovne uvádza. Tento poplatok nie je neprímerane vysoký vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný je nebankovým subjektom, ktorého riziko podnikania aj podnikateľské náklady sú rozdielne - vyššie oproti bankám. Pokiaľ ide o výšku príslušného poplatku, v čase uzatvorenia zmluvy o úvere žalovanému vyhovoval, nič voči jeho výške nenamietal, zmluvu o úvere uzatvoril a peňažné prostriedky prevzal. Bolo na dobrovoľnom rozhodnutí žalovaného, či na dané podmienky úverovej zmluvy pristúpi alebo nie. Pokiaľ ide o výšku poplatku, tento je v zmluve o úvere dostatočne jasne uvedený, výrazne napísaný, žalovaný musel vedieť posúdiť hodnotu protiplnenia a mal okamžite pri podpisovaní zmluvy o úvere vedomosť, aká je cena úveru. Žalovaný mal právo odstúpiť od zmluvy do 14 kalendárnych dní odo dňa uzavretia zmluvy o úvere. Uvedené právo nevyužil. Podľa názoru žalobcu dohodnutá výška nie je neprímeraná a nie je ani v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, resp. dobrými mravmi. Odmietol, že dojednanie administratívneho poplatku je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Poukázal na to, že hodnotenie nekalej povahy podmienok sa nevzťahuje k definícii hlavného predmetu plnenia a podstatou spotrebiteľského práva nie je a nemôže byť regulácia cien. Predmetom prieskumu nemôže byť teda v zmluvné dojednanie týkajúce sa primeranosti ceny.

3. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

4. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov odvolania podľa §§ 379 a 380 Civilného sporového poriadku zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len C.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom rozsahu podľa 387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdiť z týchto dôvodov:

5. Na základe preskúmania rozsudku odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci, dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch a vec správne skutkovo i právne posúdil. Odvolací súd

sa preto v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými závermi, ako aj s právnym posúdením veci v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie a podľa § 387 ods. 2 C.s.p. na ne v plnom rozsahu poukazuje.

6. Odvolací súd sa stotožňuje s posúdením veci, ako vykonal súd prvej inštancie.

7. Súd prvej inštancie svoj zamietavý výrok nezaložil na závere, že zmluva je bezúročná a bezpoplatková z dôvodu nedostatku náležitosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, ale preto, že úrok obsiahnutý v 1/3-ine príslušného poplatku je neplatný pre rozpor s dobrými mravmi a náklady v 2/3-inách príslušného poplatku sú neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a preto žalobcovi nad poskytnutú istinu nepatrí žiadne ďalšie plnenie.

8. V danom prípade sa nejednalo o prieskum primeranosti ceny. Súd nemôže v zásade skúmať primeranosť ceny, avšak pokiaľ je právny úkon v rozpore s dobrými mravmi, pričom rozpor s dobrými mravmi môže vychádzať aj z neprimeranosti ceny, môže byť celý právny úkon, resp. niektoré jeho čiastočné dojednania neplatné pre rozpor s dobrými mravmi.

9. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi v čase uzatvorenia zmluvy bol obsiahnutý v § 6 ods. 3 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa. Podľa ust. § 6 ods. 3 tohto právneho predpisu predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

10. Pri dojednaní úrokov koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri poskytnutí peňažných prostriedkov uspokojí bez ohľadu nato, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty za užívanie poskytnutých finančných prostriedkov a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom.

11. Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu, sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako 100% oproti priemeru bánk.

12. Vo vzťahu k tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú ničím nešpecifikované náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou vo výške 136,31 eur, je potrebné zdôrazniť, že už rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 13.09.2013 sp.zn. 5Co/219/2013 bolo rozhodnuté, že obdobná zmluvná podmienka uvedená vo všeobecných obchodných podmienkach o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou je neprijateľná zmluvná podmienka. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Ak Občiansky zákonník v ustanovení § 53a ods. 1 ukladá dodávateľovi povinnosť zdržať sa používania konkrétnej podmienky, ktorá bola vyhlásená za neplatnú pre jej neprijateľnosť alebo ak z takejto podmienky nebolo priznané plnenie, dodávateľ nie je oprávnený domáhať sa ani v súdnom konaní plnenia vyplývajúceho z neprijateľných podmienok voči všetkým spotrebiteľom. Zákonnému pojmu zdržať sa používania bez akýchkoľvek pochybností zodpovedá i povinnosť dodávateľa neuplatňovať si plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok.

13. Žalobcom uplatnené dôvody odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie potom nebolo možné považovať za opodstatnené, a preto bolo potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdiť.

14. Súd prvej inštancie rozhodol správne aj o náhrade trov konania.

15. Podľa § 387 ods. 1 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

16. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

17. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 a § 251 C.s.p. Z výsledku odvolacieho konania vyplýva, že žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, a preto mu v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. v zásade patrí právo na náhradu trov tohto odvolacieho konania. Zo spisu však nevyplynuli žiadne odôvodnené a preukázané trovy žalovaného v zmysle § 251 C.s.p., preto odvolací súd rozhodol, že mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

18. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu krajského súdu 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).